

**An example of early
childhood music education
model and its effects on child
development: Music
Together® program¹**

**Bir erken çocukluk müzik
eğitim modeli ve çocuk
gelişimine etkileri: Music
Together® programı örneği**

Sezen Özeke²

Abstract

Children learn through games, imitation, and modelling and they acquire most of their learning experiences through their environment and interactions with adults and with other children. Child's most intense learning experience happens during the period between 0 to 6, so called early childhood or preschool period. Thus, the abilities that can be gained in this period are considered to be important for child's healthy growth. The effectiveness of music during this period is considered to develop not only children's musical skills but non-musical skills as well. Therefore, to support children's physical, cognitive, language, social and emotional development, the use of music and musical activities becomes more common during the early childhood period. In this study, on the basis of relevant research and observations, the objectives, philosophy and implementation of the Music Together® program were discussed and interpreted mentioning the importance of supporting early childhood music enriched environment and the importance of the family interactions to support acquiring the non-musical gains as well as the childrens' musical acquisition. As a result, it is suggested that family-supported program models be implemented in school environments, especially adapted to pre-school curriculum or included in extracurricular activities, and disseminated in school

Özet

Çocukların öğrenme yaşantılarının pek çoğu, oyun, taklit, model alma, çevreyle ve diğer yetişkin ve çocuklar ile girilen etkileşim yoluyla kazanılmaktadır. Erken çocukluk dönemi veya okul öncesi diye adlandırılan 0-6 yaş dönemi, bu öğrenme yaşantılarının en yoğun olduğu ve çocuğun her yönü ile gelişiminin çok hızla seyrettiği bir dönem olarak adlandırılabilir. Dolayısıyla, erken çocukluk döneminde kazandırılacak becerilerin, sağlıklı gelişim için önemli olduğu düşünülmektedir. Erken çocukluk döneminde müzik eğitimi ve etkinliklerinin bütünleştirilerek müzik becerileri yanında müzik dışı becerilerini de geliştirmek için kullanılması önerilmekte ve müziğin çocuğun gelişim alanlarıyla ilgili becerileri kazanmaya yardımcı olabileceği belirtilmektedir. Bu çalışmada, Music Together® programı örneğinde, programın amaçları, felsefesi ve uygulama biçiminden hareketle, erken çocukluk döneminde müzikle zenginleştirilmiş aile destekli bir ortam yoluyla çocukların ve ailelerin müzik dışı kazanımlar ve çeşitli beceriler edinebilmesi konusunda desteklenmesinin önemi ve yolları, ilgili araştırma ve gözlemler ekseninde tartışılarak yorumlanmıştır. Sonuç olarak, aile destekli bu tarz program modellerinin okul ortamlarında özellikle okul öncesi müfredatına uyarlanarak uygulanması veya ders dışı faaliyetler kapsamında yer almasının sağlanması ve bu tarz modellerin okul ortamlarında da

¹ This article is accepted for the poster session for 25th EAS Conference in Salzburg, Austria, 19-22 April 2017.

² Assoc. Prof. Dr., Uludag University, Faculty of Education, Department of Music Education, sezenozeke@uludag.edu.tr

environments. In this way, it is thought that it will make an important contribution to the development of children not only in terms of musical level but also in terms of formation of healthy families, individuals and communities.

Keywords: Music education; music together®; early childhood period; child development.

[\(Extended English abstract is at the end of this document\)](#)

yaygınlaştırılması önerilebilir. Bu yolla sadece müzikal gelişim açısından değil, sağlıklı aileler, bireyler ve toplum oluşturma açısından da çocukların gelişimine önemli bir katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Müzik eğitimi; music together®; erken çocukluk eğitimi; çocuk gelişimi.

1. Giriş

Çocukların öğrenme yaşantılarının pek çoğu, oyun, taklit, model alma, çevreyle ve diğer yetişkin ve çocuklar ile girilen etkileşim yoluyla kazanılmaktadır. Erken çocukluk dönemi veya okul öncesi diye adlandırılan 0-6 yaş dönemi, bu öğrenme yaşantılarının en yoğun olduğu ve çocuğun her yönü ile gelişiminin çok hızla seyrettiği bir dönem olarak adlandırılabilir. Dolayısıyla, erken çocukluk döneminde kazandırılacak becerilerin, sağlıklı gelişim için önemli olduğu söylenebilir.

Çocukların fiziksel, bilişsel, dil gelişimi, sosyal ve duygusal gelişim alanlarını desteklemede müzik ve müzik etkinliklerinin kullanımı gün geçtikçe daha fazla önemsenmektedir. Erken çocukluk döneminde müzik eğitimi ve etkinliklerinin kazandırılması beklenen müzik becerileri yanında müzik dışı becerilerini de geliştirmek için kullanılması ve özellikle küçük çocukların yaşamının müzikal yaşantılarla doldurulması çocuğun hem müziksel ve hem de zihinsel gelişimi için önemli görülmektedir (Patt, 1997/2007).

Genel gelişim dönemleri ve müzikal gelişim aşamalarının bir bütün olduğu düşünüldüğünde, müzik eğitiminin okul öncesi dönem müzik eğitimi, genel müzik eğitimi, mesleki müzik eğitimi gibi uzmanlık alanları oluşturularak ele alınması ihtiyacı ve bu alt uzmanlık alanlarına yönelik programların bireylerin içinde bulunduğu müzikal gelişim dönemi gözetilerek oluşturulması ifade edilmektedir (Özdemir ve Yıldız, 2010).

Erken çocukluk döneminde çocukların her türlü öğrenme yaşantısına açık olmaları, çocukların hayatında her daim müziğin ve ritmin var olması müzikal ve müzik dışı becerilerin gelişmesi açısından kritik bir dönem kabul edilebilir ve bu konuda eğitimciler ve ailelere önemli görevler düşmektedir. Özellikle bilişsel, duyuşsal ve psikomotor gelişimin ön planda olduğu okul öncesi dönemde müzik eğitimi çocuğun genel gelişimi ile karşılıklı bir etkileşim içindedir; müzik eğitimi bu dönemde melodi, ritim, armoni gibi müziğin temel öğelerini kullanarak hem müzikal becerilerin gelişimini sağlar hem de dikkat, konsantrasyon, koordinasyon, disiplin, özgüven, beyin kas koordinasyonu gibi müzik dışı becerilerin gelişimini de destekler (Erdal, 2012). Bu kapsamda müziğin çocuk gelişimine etkileri iki grupta ele alınabilir: Müzikal becerilerin geliştirilmesi ve müzik dışı becerilerin geliştirilmesi (Eskioğlu, 2003). Bu dönemde kazandırılması beklenen temel müzikal beceriler, tonal ve ritmik gelişim üzerine odaklanmaktadır (Gordon, 2001). Müzik dışı beceriler dediğimizde ise, sosyal ve duygusal gelişim, bedensel ve psikomotor gelişim, dil gelişimi, bilişsel becerilerin gelişimi, konsantrasyon gibi müziğin farklı gelişim boyutları üzerindeki etkilerinden bahsedilmektedir (Eskioğlu, 2003).

Okul öncesi dönemde gelişim ve öğrenme psikolojisi temelinde genel eğitim ilkeleri ile müzik eğitimi ilkelerinin örtüşmesi bütünsel gelişimi desteklemektedir ve bu anlamda gelişim öğrenme kuramcıları ile ortak bir yapılanma ihtiyacı doğmaktadır (Erdal, 2012). Piaget'in somut işlem döneminde müzik düşüncesine ve seslerin ayrıştırılmasına yaptığı vurgu, Vygotsky'nin işbirliği, çevre

ile etkileşim, yetişkin desteği konusunda söyledikleri var olan uygulamalara temel teşkil edebilecek kuramsal bakış açılarına örnek olarak gösterilebilir (Erdal, 1012).

Benzer şekilde, Eskioğlu da (2003) müziğin temel eğitimdeki amacını şu şekilde ifade etmektedir: “Müziğin temel eğitimdeki ilk amacı çocukta müzik sevgisini uyandırmak, hayal dünyasında müzik imgesini geliştirmek olması nedeniyle, başlangıçta derslerin önemli bir bölümü müzikli oyunlarla çocuğun kendini ifade edebileceği ve zevk alabileceği biçimde düzenlenmelidir”.

Denac’ın (2007) okulöncesi öğrencileri, öğretmenleri ve velileri ile yaptığı çalışma da ise, çocukların müziğe karşı ilgilerinin gelişimini öğretmenlerinin bu konudaki ilgilerini ifade etmelerine, müzik etkinlikleri ve içeriğinin seçimine ve aile içinde deneyimlenen müzik ortamına bağlı olduğu vurgulanmaktadır. Bu bulgu, özellikle aile içi müzik ortamı vurgusu, müzik eğitimi dil eğitimine benzeten ve müzik yeteneğini doğal olarak geliştirilebilen bir yaşam becerisi olarak tanımlayan “anadil yaklaşımını” da destekler niteliktedir (Özal, 2007). Bu yaklaşıma göre, müzik eğitimi tıpkı bir dil eğitimine benzer. Çocuklar doğdukları andan itibaren bir dili nasıl öğreniyorlarsa müziği de o şekilde içselleştirip öğrenebilirler. Doğru bir şekilde eğitilen her çocuk, kendi anadilini öğrenmek için yeteneğini geliştirebildiği gibi, müzik yeteneğini de geliştirebilir. Müzik yeteneğini geliştirmenin en doğal yolu çocuğun anadilini öğrenme sürecinde izlenen yöntemdir. Ünlü Keman Eğitimcisi Suzuki tarafından “anadil metodu” diye adlandırılan bu yaklaşımda çocuklar doğdukları andan itibaren annelerinin konuşmalarındaki nüansları sürekli olarak dinleyerek ve taklit ederek, doğal ve akıcı bir şekilde konuşmayı öğrenirler. Anadil yaklaşımında müzik dinlemek ilk ve en önemli öğedir ve müzik repertuarını genişletmek için çocuklara uygun ortam ve koşullar sağlayarak sürekli dinleme etkinliklerine maruz bırakmak çok önemlidir (Suzuki, 1983).

Bu ve benzer bakış açısı ile kurulan ve tüm dünyada yaygın olarak kullanılan birçok müzik öğretimi yaklaşımı bulunmaktadır. Bunlardan Dalcroze’un Eurhythmics yaklaşımı, Orff’un yaratıcılık ilkesi ve eğitim amaçlı kullandığı enstrümanlar, Kodaly’nin şarkı söylemeye ve müziği içselleştirmeye yönelik çalışmaları ve herkese çalgı öğretmeyi amaçlayan Suzuki’nin oluşturduğu metotları dünya çapında çoğu müzik öğretmeni tarafından bilinmekte ve uygulanmaktadır (Campbell ve Scott-Kassner, 1995; Suzuki, 1983). Bu yaklaşımların herbiri müzik eğitimin olabilecek en erken yaşta başlaması gerektiğini savunarak kendi teorilerini bu temel üzerine oturtmuşlardır. Örneğin Kodaly bir söyleminde müzik eğitiminin “çocuğun doğumundan 9 ay önce başlaması” gerektiğini söylemiş, daha sonra bu söylemini düzelterek “annenin doğumundan 9 ay önce başlaması”nın daha iyi olacağını belirtmiştir (Foundation for the Kecskemet Kodály Institute, 2007).

Bu yaklaşımların yanında oluşturduğu müzik öğretim metoduyla ritmik ve tonal hafızayı geliştirmeye yönelik çalışmaları temel alan Amerikalı müzik eğitimcisi Edwin E. Gordon (1928-2015) da erken çocuklukta müzik eğitiminin önemine dikkat çekmiş ve “sembollerden önce sesler” felsefesinden hareketle, çocuğa verilecek teorik bilgilerden önce onu doğrudan uygulamaya dahil etmeyi amaçlamıştır. Kısaca bireyin önce müziği yaparak hissetmesi sonra müziği anlayabilmesine yardımcı olacak sembollerini öğrenmesi gerektiğini savunmuştur (<http://giml.org/mlt/about/>, 2017). Müzik yeteneği, işitme, müzik öğrenme teorisi, müzik ve hareketle (dansla) ritim, bebeklerde ve küçük çocuklarda müziğin gelişimi gibi konularda yaptığı çalışmalarla alana geniş bir katkı sağlayan Gordon, kendi öğretim metodunda “Audiation” adını verdiği bir terim kullanmıştır. İlk defa Edwin Gordon tarafından kullanılan “müzikal düşünme” (audiation) denilen bu olgu, dışarıdan bir müzik duymaya ihtiyaç hissetmeden müziği beyinde canlandırabilmek (hissedebilmek) diye açıklanabilir. Kısaca, bir müziği aktif olarak dinlemeden beyinde duyabilme/düşünebilme şeklinde de yorumlanabilir (Guilmartin ve Levinowitz, 2014b). Bu beceri aslında çocuğa müziği anlaması ve kendi müzikal ifadelerini düzenlemesi için fırsat yaratmakta ve bir müzikal bellek oluşturmaya olanak sağlamaktadır (Guilmartin ve Levinowitz, 2014b; (<http://giml.org/mlt/audiation/>, 2017).

Tüm bunların yanında birçok erken çocukluk dönemi müzik eğitimi modelleri geliştirilmiştir. Bunlar arasında *Kindermusik*, *Kindyrock*, *Gymboree* ve *Music Together* vb gibi programlar örnek gösterilebilir. En

iyi öğrenmenin sınıftan çıkınca başladığı düşüncesi ile ailenin de işbirliği içinde olması ve bu yolla çocukların hem müzikal hem de gelişimsel becerilerinin destek bulacağı ortak düşüncede buluşan bu programlar arasından anlayışını Edwin Gordon'un müzik öğrenme teorisine dayandırarak geliştiren Music Together programının başlangıcı, 1985 yılında Kenneth K. Guilmartin adında bir besteci tarafından, ebeveyn-çocuk yoluyla bir müzik – hareket deneyimi yaratma amacı ile, Müzik ve Genç Çocuklar Merkezi'nin (Center for Music and Young Children) kuruluşuna dayanmaktadır. Guilmartin, erken çocukluk dönemindeki müziğin öneminin fark edilmesi için çocukların eğitim sürecine ebeveynlerin de katılımının faydalarını gözlemleyerek o yıllarda küçük çocuklarda tonal ve ritim gelişimi ile ilgili çalışmalar yapan Edwin Gordon ve öğrencileri ile işbirliği yapmıştır. Bunun sonucunda Gordon'un öğrencilerinden Lili M. Levinowitz ile birlikte çalışmalar yaparak bireylere erken çocukluk döneminde müzikal düşünme becerisi kazandırma ve hayatlarına müzik yoluyla katkı sağlama amaçlarıyla planladıkları bir program geliştirmişlerdir (Guilmartin ve Levinowitz, 2014c). 1987 yılından bugüne büyüyen Music Together programının özünde; çocukların müziği en güçlü rol modelleri olan anne ve babaları ile birlikte aktif olarak müzik yaparken öğrenebilecekleri ve destekleyici bir müzikal çevre oluşturulursa, çocukların doğru tonda şarkı söylemeyi, doğru ritim tutmayı ve müziğe kendilerine güven duyarak eşlik etmeyi öğrenebilecekleri fikri bulunmaktadır (Guilmartin ve Levinowitz, 2003).

Bu çalışmada, Music Together programı örneğinde, programın amaçları, felsefesi ve uygulama biçiminden hareketle, erken çocukluk döneminde müzikle zenginleştirilmiş aile destekli bir ortam yoluyla çocukların ve ailelerin müzik dışı kazanımlar ve çeşitli beceriler edinebilmesi konusunda desteklenmesinin önemi ve yolları, ilgili araştırma ve gözlemler ekseninde tartışılarak yorumlanmıştır.

2. Music Together® programı

Music Together®, çocukların bilgiyi alma ve işleme süreçleriyle paralel bir biçimde sunulmayan bilgi ve materyallerin bir yönü ile eksik kalacağı düşüncesinden hareketle, araştırma odaklı çalışmalar sonucunda, müzik eğitimi ve erken çocukluk döneminde öğrenme alanlarının incelenmesi sonucunda oluşturulmuş bir erken çocukluk müzik eğitim programıdır. Sinirbilim, psikoloji, erken çocukluk döneminde öğrenme gibi alanlarda yapılan incelemeler sonucunda çocukların müzikal süreçleri nasıl işlediği ve organize ettiği ve çevrenin bunu nasıl destekleyebileceği gibi bilgiler programın felsefesinin oluşturulmasına öncülük etmiştir (Hoffman, 2006).

Çoğu zaman bir çok kişinin sadece yetenekli insanların müzik yapabileceğine inandığına ve kendisini “kulağım yok” “müzik yeteneğim yok” gibi ifadelerle tanıttığına şahit olmuşuzdur. Ama gerçek şu ki, müzikal bir çevre tarafından desteklenen bireyler şarkı söylemeyi de yürümeyi ve konuşmayı öğrendikleri kadar doğal bir şekilde öğrenebilir. Ünlü müzik eğitimcisi Zoltan Kodaly de bu düşünceden hareket ederek ülkesi Macaristan'da yeni bir eğitim sistemi kurmuş ve müziğin herkese ulaşılabilir olması gerektiğini ve herkesin müzikal anlamda okur-yazar bireyler olabileceğini vurgulayarak “müzik herkes içindir” ifadesi üzerinde özellikle durmuştur (Choksy, 1999). Bu anlayışa göre Music Together programı da tüm çocuklara eşit bir müzikal çevre sağlayabilmek ve çocukta bir müzikal farkındalık yaratarak hem müzikal hem de müzik dışı becerilerini geliştirmek üzere tasarlanmış bir program olarak söylenebilir.

Music Together programının özünde; çocukların müziği en güçlü rol modelleri olan anne ve babaları ile birlikte aktif olarak müzik yaparken öğrenebilecekleri fikri vardır. Programın genel amacı: çocukları erken çocukluk döneminde yakalayarak, destekleyici bir müzikal çevre ile onların temel müzik yeterliklerine ulaşmalarını sağlamaktır. Böylece çocuklar kendilerine güvenli bir şekilde, doğru tonda şarkı söyleyebilmeyi ve doğru ritim tutabilmeyi öğrenebileceklerdir (Guilmartin ve Levinowitz, 2014b). Çocukların bu önemli temel müzik yeterliklerine ulaşmalarını hedefleyen bu müzikal amaçlar dışında, program tüm öğrenme ve gelişim alanlarını destekleyen bir yapı ve felsefeye sahip olup, gelişimsel bakış açısı ve uygulamalara odaklanması ile Music Together

etkinliklerine katılımın dil, sosyal, duygusal, bilişsel ve fiziksel gelişimi doğal olarak destekleyeceğine vurgu yapmakta ve bu alanları araştırma ve uygulamalarla desteklemeye çalışmaktadır (Guilmartin ve Levinowitz, 2014a).

Müzik gelişiminde çevresel faktörlerin önemi Kelley ve Sutton-Smith (1987) tarafından yapılan bir araştırma ile de desteklenmektedir (Akt. Levinowitz, 1998). Bu çalışmada, üç farklı müzikal geçmişe sahip ailede yetişişen üç kız çocuğunu doğumundan itibaren iki yıl süresince gözlemleyerek çocukların müzikal gelişimleri incelenmiştir. Aile profilleri içinde biri profesyonel müzisyenlik yapan bir aile, diğeri profesyonel müzisyen olmayıp müzik çevresi oluşturan bir aile ve sonuncusu da hiç müzikle ilgilenmeyen bir aile olarak belirlenmiştir. Sonuç olarak zengin müzik ortamı içinde yetişen iki çocuğun hiç müzik ortamına maruz kalmayan diğer çocukla aralarında şaşırtıcı farklar tespit edilmiş ve müzik ortamı sunulan iki çocuğun müziksel becerilerinde önemli gelişmeler tespit edilmiştir. Dolayısıyla erken çocukluk dönemine özgü öğrenme süreçlerini anlayarak çocuklara aileleleri ile birlikte yaşayabilecekleri müzik çevresi sunmak çocuğun her türlü gelişimine önemli katkı sağlamaktadır (Levinowitz, 1998).

Music Together programı aynı zamanda aile-çocuk etkileşimini artırmayı ve aileler için sosyal destek ağını güçlendirmeyi de amaçlamaktadır (Mackenzie ve Hamlett, 2005). Felsefesinde, ailelerin müzikal becerileri/yetenekleri nasıl olursa olsun çocukların müzikal gelişimlerinde çok büyük rolü olduğunu savunarak ailelerin ve bakımverenlerin sürece katılımları ve model olmaları gerekliliğini vurgular. Çocuk her şeyi ilk önce aileden öğrenir. Müziğin bir dil olduğunu ve evde konuştuğumuz dillerden birinin de müzik olduğunu düşünecek olursak, çocuğun da o dili öğrenmesi kaçınılmazdır. Bizler konuşmayı nasıl öğreniyorsak şarkı söylemeyi de o şekilde öğreniriz. Dolayısıyla çocukların müzikal gelişimlerini sağlayabilmek için aileleri de müzikal anlamda eğitebilmek önemlidir. Aileler ton içinde rahatça söyleyemeseler bile söyleme çabası içinde olması model olabilme açısından çok önemlidir. Burada ailenin görevi ton içinde söylemeyi öğretmek değil çocuğun müzikal gelişimini destekleyebilmek için ona uygun ortam yaratmaktır. Bu durumda model olabilme açısından ailelerin sürece aktif katılımı kaçınılmazdır. Ailelerden beklenen müzikal anlamda “yetenekli” olmaları değil müzikle meşgul olmaları ve dolayısıyla çocuğa müziğe karşı gösterdikleri istek ve çaba ile model olmalarıdır. Çocuklar yapılan her çabayı görür, değer verir ve uygulamaya çalışır. Ailelerini de müzik yapma isteği/eğilimi içinde görmesi çocuğun müzikal gelişimi için çok önemli bir noktadır. Müzik Together programı ile ailelerin çocukları ile birlikte sürece katılımları sağlanır ve çocukların müzikal gelişimlerini tamamlayabilmelerine yardımcı olabilmeleri için derste veya ders dışında ailelerin destekleri beklenir. Ayrıca aileleri bilinçlendirmek amacıyla süreç içinde “aile eğitimi” ne yönelik müzikal etkinlik alanları da ayrılmıştır (Guilmartin ve Levinowitz, 2003).

Çocuklar oyunu kendilerine bir öğrenme aracı olarak ve öğrenmeye ihtiyaç duydukları şeyler için kullanırlar (Guilmartin ve Levinowitz, 2003). Dolayısıyla bu süreçte çocukların ve yetişkinlerin aktif katılımı önemlidir. Music Together programı ile aile ve çocuğun birlikte eğleneceği, oynayacağı zengin bir müzikal ortam yaratılır ve dolayısıyla çocukların müzikal gelişimleri için bir zemin yaratılmış olur.

Bu bilgiler çerçevesinde programın felsefesi aşağıdaki dört madde ile özetlenebilir (Guilmartin ve Levinowitz, 2003):

- Tüm çocuklar müzikal doğar.
- Tüm çocuklar “temel müzik yeterlikleri”ne ulaşabilirler.
- Ailelerin ve bakımverenlerin sürece katılımları ve model olmaları önemlidir.
- Müzikal gelişim çocuğun doğal gelişim sürecinde var olan oyun yolu ile gerçekleşir.

Bu dört ana temel felsefe çerçevesinde programın en genel hedefi, herkesin içinde var olan doğal müzik yeteneğini açığa çıkartmak, desteklemek ve anne-babalara (velilere) bunu destekleyici araçlar sunmaktır (Hoffman, 2006; Guilmartin, 2000). Dolayısıyla bu program ile ebeveynler ve bakımverenler için de bir müzik çevresi oluşturularak çocuğun müzikal becerilerini geliştirmelerine

yardımcı olması hedeflenmiştir. Ayrıca Guilmartin (2000)'in belirttiği gibi bu tarz programları takip eden ailelerin de müzik ortamına katılması yoluyla, çocuklarının müzikal gelişimiyle ilgilenmek suretiyle, gittikçe daha fazla ailenin kendi iç müziğini yeniden keşfederek bilinçli tüketiciler haline gelmesi ve müzikle uğraşmaya başlayarak müzik yapmanın/dinlemenin keyfine varması kaçınılmazdır.

2.1. Program ile İlgili Yapılan Araştırmalar

Music Together programının okul öncesi program modeli ile ilgili, çocukların öğrenme ortamlarını ve müzik dışı gelişimlerini nasıl desteklediğini araştırmak üzere yapılmış iki önemli çalışma bulunmaktadır (Levinowitz, 2009). Bu çalışmalar Levinowitz (2009) tarafından yayınlanan "Research Findings on the Music Together Preschool Program Model" başlıklı makalede ayrıntılı olarak sunulmuştur. Makalede belirtilen araştırmalardan ilki, 2007-2008 eğitim-öğretim yılında okul öncesi 4 yaş grubu ile yürütülmüş deneysel bir çalışma olup sonuçlar programa katılan grubun programa katılmayan gruba göre bilişsel, fiziksel ve dil gelişimi alanlarında istatistiksel olarak anlamlı bir ilerleme kaydettiklerini göstermiştir. Sosyal gelişim boyutunda fark uygulama grubundan daha yüksek olmasına rağmen anlamlı düzeyde bulanamamıştır. Diğer araştırma ise 2003 yılında okul öncesi çocuklarının okula hazırbulunmuşluk ve uzun dönemli okuryazarlık becerileri üzerinedir. Üç yıllık bu projede, deney grubunda bulunan çocuklardan bazılarının uygulanan testlerden kontrol grubuna göre daha yüksek puan aldıkları ifade edilmiş, bu puanların, müzik dersi nedeni ile okuryazarlık ve matematiksel becerileri gibi konulara daha az zaman harcamalarına rağmen, düşmemesinin önemine dikkat çekilmiştir. Bunun yanında, çalışmada bu program modelinin aileleri biraraya getirmeye yardımcı olduğu belirtilmiştir. Aileler programa katıldıklarından beri evde daha çok şarkı söylediklerini belirtmiş ve ailelerin %96 sı ise çocuklarının evde Music Together şarkıları CD'si ile oyun oynama isteğinde bulduklarını belirtmiştir. Öğretmen geribildirimleri ise modeli uyguladıktan sonra müziği her türlü şekilde herşey için kullanabilecekleri yönündedir. Büyük bir kısmı da program öğretim strateji ve materyallerini program bitiminden 1-2 yıl sonrasında bile kullanmaya devam ettiklerini belirtmişlerdir. (Levinowitz, 2009).

Bu çalışmaların yanında, programın aile-çocuk etkileşimini geliştirmek ve sosyal destek ağı yaratmak, tüm ailelere ulaşmak ve hedefler doğrultusunda onları desteklemek gibi amaçlarına yönelik olarak da Avusturalya'da yapılan ve ailelerin program ile ilgili algılarına odaklanan bir araştırma mevcuttur (Mackenzie ve Hamlett, 2005). Bu çalışmada ailelere programın aile içi ilişkilerini geliştirmelerine, günlük hayata aktarılacak beceriler üzerine yaptığı yardıma ve diğer ailelerle sosyal destek ağı geliştirmelerine yönelik algıları sorulmuştur. Sonuçlar, ailelerin programın aile içi ilişkilerini geliştirdiğini, anne-babalık stratejilerine yönelik yeni fikirler sunduğunu (örneğin, kullanılan aktivitelerin günlük hayata aktarımı ile zorlu yaşantılarla başedilebildiği ve olumlu bir iletişim sağladığı) ve diğer aileler arasında sosyal destek ağı kurulmasına yardımcı olduğunu göstermektedir (Mackenzie ve Hamlett, 2005).

Görüldüğü üzere, varolan sınırlı sayıda araştırmalar, müzik dışı becerilerin kazanımı ve sağlıklı aile ilişkileri geliştirme konularında olumlu bir bakış açısı sunmaktadır. Müzik Together programı modeli ve derslerin içeriği ve yapısı bu çerçeveden hareketle şekillenmiştir. 1987 yılından bugüne gelişerek devam eden bu program bugün dünya çapında 40'ın üzerinde ülkede 2500'den fazla merkez tarafından uygulanmaktadır (<https://www.musictogether.com/about>, 2017). Program kapsamında kullanılan dokuz adet aile-çocuk şarkı koleksiyonu bulunmaktadır ve program 0-5 yaş karma grup için tasarlanmış, ebeveyn destekli aile müzik etkinliği olarak tanımlanabilir (www.salonsanat.com). Bu programa ek olarak bebekler, okul öncesi hazırlık sınıfı ve büyük çocuklar (5-7 yaş) için de ilave programlar bulunmaktadır (<https://www.musictogether.com>, 2017). Bunun yanında, program eğitimlerini yetiştirmek için dünyanın çeşitli yerlerinde eğitimler düzenlenmektedir.

2.2. Programın Uygulanması

Music Together programında öğretim yöntemleri kritik bir öneme sahiptir. Öğretirken çocuk ve aileler ile iyi bir iletişim kurmak ve oyun temelli yaklaşım için özünü oluşturmaktadır. Öğretim ya da programın yürütülmesi geleneksel yöntemlerle konuşarak anlatarak değil, yönerge vermeden, sadece hareketlerle, aile ve çocukları içeriğe katacak ve kabul edici bir yaklaşımla, müzik ve hareket temelinde bir ilişki geliştirmek şeklinde olmaktadır (Guilmartin ve Levinowitz, 2014a). Karma yaş grubu için tasarlanmış bu program içindeki uygulamalara her çocuk kendi seviyesine göre katılım gösterir ve birbirini izleyerek, çalarak/söyleyerek ve deneyerek öğrenir. Sonuç olarak bu uygulama ile çocuğa ebeveyni ve diğer çocuklarla birlikte yaparak-yaşayarak öğrenme imkanı sunulmuş olur (<https://www.musictogether.com>, 2017).

Music Together 10'ar haftadan oluşan dokuz ayrı döneme ayrılmış bir programa sahiptir. Her bir döneme ait ayrı koleksiyon bulunmaktadır. Farklı renk ve müzik aleti ile anılan ve birbirinden bağımsız olan bu koleksiyonlar sonbahar, kış ve bahar dönemi olmak üzere yılda 3 dönem halinde uygulanmaktadır. Ayrıca 5 haftalık yaz dönemi programı da mevcuttur. Her bir dönemin koleksiyonunda 25 şarkı bulunmaktadır. Açılış (Hello song) ve kapanış şarkısı (Goodbye, so long, Farewell) tüm koleksiyonlarda ortaktır. Koleksiyondaki şarkıların çoğunluğu sözlü (ingilizce) olmakla birlikte, bazı şarkılar da sözsüz şarkı olarak repertuvarda yer alır. Ayrıca farklı dillerde de şarkılar bulunmaktadır. Programa katılan ailelere ilgili koleksiyonun CD'si ve şarkı sözleri, notalar ve ilgili etkinlik önerilerini içeren bir kitap verilmektedir. Ayrıca elektronik ortamda da bu desteklere ulaşmak mümkündür (<http://www.salonsanat.com/classes.htm>, 2017).

Program her bir dönemde 10 hafta boyunca haftada bir 45 dakikalık buluşmalar yoluyla uygulanır. Oturumlar sırasında anne-babalar ve çocuklar daire düzeninde yerde oturmaktadır. Çocuklar anne-babaların kucağında veya yanında oturabilmektedir. Her bir oturumun açılışı hoşgeldin şarkısı (Hello song) eşliğinde yapılmakta ve bu şarkı ile çocukların kendilerini tanıtmaları sağlanmaktadır (<http://www.salonsanat.com/classes.htm>, 2017). Genel olarak oturumların düzeni şarkı söyleme, enstrümanlarla şarkılara eşlik etme ve hareket üzerine kurulmuş olup, her bir oturum kapanışından önce sakin ve rahatlatıcı bir şarkı (ninni) kullanılmakta, oturumlar her hafta aynı kapanış şarkısı (Goodbye song) ile sonlandırılmaktadır (Guilmartin ve Levinowitz, 2014b).

Bu oturumlarda kullanılan temel yöntem şarkı söyleme ve şarkı ile hareket etmedir. Karma yaş grubu olduğu için her çocuk ortama kendi seviyesine göre katılır (<http://www.music4kidsankara.com/tr/hakk-m-zda/program-hakk-nda>, 2017). Tekerlemeler, oyunlu şarkılar, ninniler her beraber söylenmekte ve zaman zaman ritim enstrümanları ve diğer malzemelerden yararlanılabilmektedir. Buradaki amaç doğru müzik materyalleriyle (şarkılar, vb) çocuğa müzikal bir çevre hazırlayarak hep birlikte ailece müzik yapmak olduğu için program öğretmenlerinden koleksiyondaki tüm şarkıları bilmesi ve ders planını bu şarkıların/müziklerin kullanma amacına göre planlaması beklenmektedir. Örneğin her bir derste kullanılan şarkıların yanında, mutlaka sözsüz şarkı veya CD den çalınan şarkı gibi farklı tarzlarda çeşitlilik içeren bir ders içeriği sunulmalıdır (Guilmartin ve Levinowitz, 2014b). Dersler oyun temelli bir şekilde yürütülmekte ve her bir dersin planı şarkıların tonal, ölçü ve ativite özelliklerine göre belli bir yapıda oluşturulmaktadır (<http://www.salonsanat.com/classes.htm>, 2017). Her derste ritmik tekerlemeler, parmak oyunları, danslar, enstrüman eşlikleri, tonal ve ritmik tekrarlar gibi öğeler belli bir plan dahilinde kullanılmaktadır. Ders planı dahilinde ailelerin eğitilmesini amaçlayan, “veli eğitim zamanı” adı verilen, çocukların müzikal gelişimlerini desteklemede ipuçları içeren kısa bilgilerin aktarıldığı zaman dilimleri de bulunmaktadır (Guilmartin ve Levinowitz, 2014b).

3. Sonuç

Bu çalışmada bahsi geçen Music Together programı, en genel çerçevesi ile çocukların öğrenme süreçlerini temel alan bir program çerçevesinde çocuklara çeşitli müzikal becerileri kazandırmayı amaçlayan bir program olup, 1987 yılından itibaren eğitim programlarının bir parçası olarak pek çok ülkede yaygınlıkla uygulanmaktadır. Gordon'un öğrenme teorisi temel alınarak oluşturulmuş bu program, tüm çocukların öğrenme ortamlarında bilgiyi alma ve işleme süreçlerinden geçtiklerini savunur ve bu süreçlerin işlevsel olabilmesi için çocuğun öncelikle mutlaka müzikal düşünebilme becerisini kazanmış olması gerektiğini vurgular. Bilgiyi alma ve işleme döngüsü içinde çocuk yaşça büyüdükçe sesini ve vücudunu bilinçli bir şekilde kontrol etmeye başlar ve tonal ve ritmik olguları deneyimleyerek ve uygulayarak (yaparak-yaşayarak) ayırtılmaya başlar, böylece bilinçli bir müzik algısı ve kültürü oluşturarak kendi müzikal gelişim sürecinde başarıya ulaşır.

Programın felsefesi ve uygulanış şekliyle çocuğun şarkı söyleme becerisi, doğru ritmik hareketler, tonal düşünebilme vb. gibi müzikal becerilerinin gelişimiyle birlikte yaratıcılık, kendini ifade etme, kendine güven gibi sosyal, duygusal, bilişsel ve fiziksel gelişimine de katkı sağlaması kaçınılmazdır. Özellikle erken çocukluk döneminde ailelerin ve bakımverenlerin katılımına özel bir önem veren ve çocukların gelişimlerini, öğrenme süreçlerini müzik yoluyla geliştirmeyi temel alan bu program kapsamında ailelere oyun temelli, performansa dayalı olmayan, çocuklara yetişkinleri model alarak öğrenme ortamı sağlayan müzikal bir çevre yaratılmaktadır. Müziğin bireyin gelişimini her yönü ile destekleyen bir araç olduğu düşünüldüğünde, müzik dışı kazanımlar da programın güçlü bir yönünü oluşturmaktadır ve sınırlı da olsa çeşitli araştırmalarla desteklenmiştir. Programın çok disiplinli bakış açısı ve araştırma odaklı olması, çocukların öğrenme süreçlerine özel bir önem vermesi ve bu kapsamda oluşturulan akademik içeriği, veli eğitimine verdiği özel önem ve destek gibi özelliklerinin önemli ve ayırt edici özellikler olduğu düşünülmektedir.

Bu yaklaşımın, çocukların tüm yönleriyle gelişimini desteklemede ve aile-çocuk ilişkisinin niteliğini artırmada bir örnek teşkil edebileceği ve aileleri çocukları ile bağ kurma, ihtiyaçlarına cevap verebilme, sağlıklı ilişkiler kurabilme gibi konularda desteklediği görülmektedir.

Sonuç olarak, aile destekli bu tarz program modellerinin okul ortamlarında özellikle okul öncesi müfredatına uyarlanarak uygulanması veya ders dışı faaliyetler kapsamında yer almasının sağlanması ve bu gibi modellerin okul ortamlarında da oluşturulması ve yaygınlaştırılması önerilebilir. Bu yolla sadece müzikal gelişim açısından değil, sağlıklı aileler, bireyler ve toplum oluşturma açısından da çocukların gelişimine önemli bir katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Kaynakça

- Campbell, P. S. & Scott-Kassner, C. (1995). *Music in Childhood*. New York: Schirmer Books.
- Choksy, L. (1999). *The Kodály method I: Comprehensive music education*. (3. Basım). New Jersey: Simon & Schuster.
- Denac, O. (2008). A Case Study of Preschool Children's Musical Interests at Home and at School. *Early Childhood Educ J*, 35, 439-444.
- Foundation for the Kecskemet Kodály Institute. (2007). The Kodály concept of music education in practice. *DVD-ROM*, Peter Erdei (Ad.) ve Sarolta Plattthy ve Mihaly Ittzes (Eds.), Kecskemet, Macaristan.
- Erdal, G. G. (2012). Gelişim ve öğrenme kuramcılarına göre müzik öğretim yöntemlerinin okul öncesi eğitimdeki yeri. *International Journal of New Trends in Arts, Sports & Science Education*, 1(4), 54-59.
- Eskioğlu, I. (2003). Müzik eğitiminin çocuk gelişimi üzerindeki etkileri. *Cumhuriyetimizin 80. Yılında Müzik Eğitimi Sempozyumu Bildiriler*, 116-123, Malatya: İnönü Üniversitesi.
- Gordon, E. (2001). *Learning sequences in music: Skill, content, and patterns*. Chicago: GIA Publications, Inc.
- Guilmartin, K. (June/July 2000). *Early childhood music education in the new millennium*. *American Music Teacher*, 49(6), 40-41.

- Guilmartin, K. & Levinowitz, L. (2003). *Music and your child: A guide for parents and caregivers*. Princeton, NJ: Music Together LLC.
- _____ (2014a). *Introducing Music Together: Music Together teacher training book 1 (Workbook)*. Princeton, NJ: Music Together LLC.
- _____ (2014b). *Teaching Music Together: Music Together teacher training book 2 (Manual)*. Princeton, NJ: Music Together LLC.
- _____ (2014c). *Making Music Together: Music Together teacher training song book*. Princeton, NJ: Music Together LLC.
- Hoffman, S. (2006). *Music Together as a research-based program*. Princeton, NJ: Music Together LLC. <https://www.musictogether.com/content/media-files/MTasaResearch-basedProgram.pdf>. Erişim tarihi: 25.09.2016.
- Levinowitz, L. M. (Fall 1998). The importance of music in early childhood. *General Music Today*, 12(1), 4-7.
- _____ (2009). Research findings on the Music Together® preschool program model. https://www.musictogether.com/content/media-files/ResearchFindingsArticle_LML_WhitePaper.pdf. Erişim tarihi: 25.09.2016.
- Mackenzie, J. & Hamlett, K. (2005). The Music Together program: Addressing the needs of “well” families with young children. *Australian Journal of Music Therapy*, 16, 43-56.
- Özal, K. (2007). Suzuki metodu. www.muzikegitimcileri.net. Erişim tarihi: 01.10.2016.
- Özdemir, G. & Yıldız, G. (2010). Genel gelişim sürecinde müziksel gelişim. *Mehmet akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 2(2), 77-90.
- Pratt, D. (2007). Çocuklarda müzikal gelişim: Ses aralığı, melodi ve ritim. (çev. K. Özal). www.muzikegitimcileri.net. Erişim tarihi: 29.09.2016. (Orijinal makalenin yayım tarihi, 1997).
- Suzuki, S. (1983). *Nurtured by love: Classic approach to talent education*. (çev. W. Suzuki). Miami, Florida, USA. Web: <http://giml.org/mlt/about/>. Erişim tarihi: 03.03.2017.
- Web: <http://giml.org/mlt/audiation/>. Erişim tarihi: 03.03.2017.
- Web: <http://www.music4kidsankara.com/tr/hakk-m-zda/program-hakk-nda>. Erişim tarihi: 03.03.2017.
- Web: <http://www.salonsanat.com/classes.htm>. Erişim tarihi: 03.03.2017.
- Web: <https://www.musictogether.com/about>. Erişim tarihi: 03.03.2017.

Extended English Abstract

Children learn through games, imitation, and modeling and they acquire most of their learning experiences through their environment and interactions with adults and with other children. Child's most intense learning experience happens during the period between 0 to 6, so called early childhood or preschool period. Thus, the abilities that can be gained in this period are considered to be important for child's healthy growth.

The use of music and the musical activities during this period becomes more widespread in the world and many studies are being conducted in this regard. The effectiveness of music during this period is considered to develop not only children's musical skills but non-musical skills as well. Therefore, to support children's physical, cognitive, language, social and emotional development, the use of music and musical activities becomes more common during the early childhood period.

The child's interest in music develops according to the selection of musical events around them and the musical environment experienced in the family. This statement also supports the "mother tongue approach." According to this approach, music education is similar to a language education that means that the way children learn language in their environment, they learn and internalize music in that way too. The most natural way to improve the child's musical ability is to follow the process of learning the child's mother tongue. In this approach, which we call the "mother tongue method" by the famous Violin Educator Suzuki, children learn to speak naturally and fluently by constantly listening and imitating the nuances of their mother's speaking from the moment they are born. Listening to music in the mother tongue approach is crucial to expose children to continuous listening activities by providing

the appropriate environment and conditions for expanding the first and most important musicianship skills and for establishing a music repertoire (Suzuki, 1983).

There are many music teaching approaches that have been established are widely used all over the world. Among them, one is Dalcroze's Eurhythmics approach; other one is Orff's approach for creativity; Kodaly's methods for singing and internalizing music is another well-known music education methods while Suzuki's method for teaching all instruments are known and practiced by most music teachers around the world (Campbell & Scott-Kassner, 1995). Each of these approaches has put their own theories on the basis of "music education should start at the earliest age as possible." For example, in one of his speeches, Kodaly said that music education should "begin 9 months before the child's birth" but later he corrects this saying and says "it would be better to start 9 months before the birth of the mother" (Foundation for the Kecskemet Kodaly Institute, 2007).

In addition to these approaches, Edwin E. Gordon (1928-2015), an American music educator based his studies on developing rhythmic and tonal memory. In his method he also emphasized the importance of music education in early childhood and followed by the philosophy of "sounds before symbols." In short, he advocated that the individual should first learn to make music, then learn symbols to help him understand music (<http://giml.org/mlt/about/>, 2017). Gordon, who made a wide contribution to the field with his studies on music ability, hearing, music learning theory, music and dance (rhythm), development of music in infants and young children. He used a term called "Audiation" in his teaching method. This phenomenon, which used for the first time by Edwin Gordon can be explained as the ability to feel the music without feeling the need to hear an outside music. In short, it can also be interpreted as being able to hear/think music without actively listening to it. This skill actually creates the opportunity for the child to understand the music and to organize his musical expressions and to create a musical memory (Guilmartin & Levinowitz, 2014b; <http://giml.org/mlt/audiation/>, 2017).

In addition to all these, there are several other early childhood music education models. *Kindermusik*, *Kindyrock*, *Gymboree*, *Music Together*, etc. are only four of them. The idea behind all emphasizes the importance of music education at early childhood stage and the observation of the benefits of the parental involvement during the children's early years. Among them, Music Together® was started in 1985 by a composer named Kenneth K. Guilmartin with the aim of creating a music-movement experience through parent-child interaction,. He worked with Gordon's student Lili M. Levinowitzv to develop a program to help individuals acquire musical thinking skills during early childhood years (Guilmartin & Levinowitz , 2014c). In the essence of the Music Together approach that has been growing since 1987, they have the idea that children can learn to sing correctly, to hold the right rhythm, and to accompany the music with confidence if they are able to learn while playing music actively with their parents, the most powerful role models of music, and with a supportive musical environment (Guilmartin & Levinowitz, 2003).

Music Together® program is widely used in the world since 1987 and is mentioned in this study aiming to provide variety of musical skills for children. It basically a music-based program, particularly gives importance to the participation of families and caregivers to the learning process. In this context, program allows children to model their families with the plays and games. When it is considered as a tool to support the children's musical development, non-musical gains also constitutes the powerful aspect of this program.

In this paper, on the basis of relevant research and observations, the objectives, philosophy and implementation of the Music Together® program were discussed and interpreted mentioning the importance of supporting early childhood music enriched environment and the importance of the family interactions to support acquiring the non-musical gains as well as the childrens' musical acquisition. As a result, it is suggested that family-supported program models be implemented in school environments, especially adapted to pre-school curriculum or included in extracurricular activities, and disseminated in school environments. In this way, it is thought that it will make an important contribution to the development of children not only in terms of musical level but also in terms of formation of healthy families, individuals and communities.